

★ ප්‍රශ්න 5 කට පිළිතුරු සපයන්න.

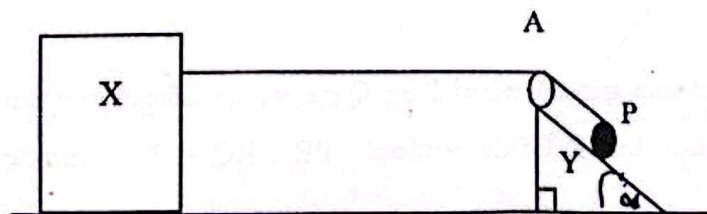
B කොටස

ගැටළු අරඹන

11. (a) A නම් ලක්ෂ්‍යයක සිට—මුදාහරින ලද නිශ්චලතාවයේ ඇති M නම් මෝටර් රථයක් ඒකාකාර a ත්වරණයෙන් යුතුව නැගෙනහිර දිශාවට චලිත වේ. M මෝටර් රථයෙහි වේගය u වනවිට N නම්, මෝටර් රථයක් ඒමෙන් හතර ගුණයක් යුතු වේගයෙන් හා 2a ඒකාකාර මන්දනයෙන් යුතුව A හි සිට l දුරක් බටහිරින් පිහිටි B නම් ලක්ෂ්‍යයක සිට නැගෙනහිර දිශාවට චලිත වීමට පටන් ගනී. මෝටර් රථ දෙක සඳහා එකම සටහනේ ප්‍රවේග කාල ප්‍රස්තාර ඇඳ එම මෝටර් රථ දෙවරක් හමුවීම සඳහා ඉටුවිය යුතු අවශ්‍යතාවය $u^2 > al$ බව පෙන්වන්න.

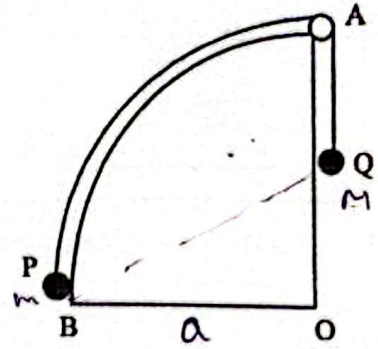
- (b) පැරෂූටකරුවෙකු ගුවන් යානයකින් පැන පහළට $u \text{ ms}^{-1}$ ප්‍රවේගයෙන් චලිත වනවිට වැහි බිංදු සිරසට α කෝණයකින් ආනතව වැටෙන ලෙස පෙනේ. පැරෂූටකරුවාගේ ප්‍රවේගය v ($v > u$) වනවිට වැහි බිංදු සිරසට β කෝණයෙන් ආනතව $(v - u) \cot \theta = v \cot \alpha - u \cot \beta$ බව පෙන්වන්න. අවස්ථා දෙකේදී මිනිසාට පෙනෙන වැහි බිදුවල ප්‍රවේග සොයන්න.

12. (a) X, සුමට ඒකාකාර ඝනකයක් සහ Y සුමට ඒකාකාර කුඳ්ඳයක් හා P අංශුවක ස්කන්ධ කේන්ද්‍ර කුළින් වූ සිරස් හරස්කඩ රූපයේ දැක්වේ. මෙහි X, Y හා P උපරිම ස්කන්ධ දරයි.

Y කුඳ්ඳයේ උපරිම බෑවුම් රේඛාව තිරසරව α ආනත අතර එය මත P අංශුව තබා A සුමට අවල කප්පිය මගින් ගමන් කරන අවිනාශ සැහැල්ලු තන්තුවක එක් කෙළවරකට සම්බන්ධ කර තන්තුවේ අනෙක් කෙළවර X ඝනකයට සම්බන්ධ කර ඇත. පද්ධතියේ ත්වරණ ආතතිය හා කුඳ්ඳය මගින් P අංශුව මත ඇතිකරන ප්‍රතික්‍රියාව සෙවීම සඳහා ප්‍රමාණවත් සම්කරණ ලියා දක්වන්න. දිශාව Y හි නිර්දේශය යොමු කර.

- (b) සුමට අවල සහ වස්තුවකින් තනාගත් අර්ධ විශ්කම්භය a වූ වෘත්ත පාදයක OBA සිරස්කඩක් රූපයේ දැක්වේ. එහි මුදුනේ A හිදී සුමට කප්පියක් උඩින් වැටී ඇති පුහු අවිනාශ තත්ත්වය දෙකෙළවරට පිළිවෙලින් m හා M ($m < M < 3m$) ස්කන්ධ සහිත P හා Q අංශු දෙකක් ඇදා තිබේ. P අංශුව B සමග සමපාත වන සේ ද, Q අංශුව නිදහසේ එල්ලෙමින් පවතින සේ ද අංශු තබා නිශ්චලතාවයේ මුදාහරින ලදී. t කාලයකට පසු

$P\hat{O}B = \theta$ නම් $(\dot{\theta})^2 = \frac{2g}{a} \left\{ \frac{M\theta - m\sin\theta}{M+m} \right\}$ බව පෙන්වන්න. චක්‍ර පෘෂ්ඨය මගින් P අංශුව මත ඇතිකරන ප්‍රතික්‍රියාව සොයන්න. Q අංශුවේ ත්වරණය ?

13. $2m$ ස්කන්ධය ඇති P නම් අංශුවක ස්වභාවික දිග $3l$ හා ප්‍රත්‍යස්ථතා මාපාංකය $2mg$ වූ ප්‍රත්‍යස්ථ තත්ත්වයක මධ්‍ය ලක්ෂ්‍යයට ගැටගසා තත්ත්වයෙහි දෙකෙළවර තිරස් සුමට මේසයක් මත එකිනෙකට $6l$ දුරින් පිහිටි A හා B අවල ලක්ෂ්‍යය දෙකට ගැටගසා ඇත. ආරම්භයේ දී P අංශුව $\overline{AB}$ දෙසට $\sqrt{5gl}$ ප්‍රවේගයෙන් ප්‍රක්ෂේප කෙරේ. t කාලයේ දී $AP = x$ නම්, $3l \leq x \leq \frac{9l}{2}$ සඳහා අංශුවේ චලිත සමීකරණය $\ddot{x} + \frac{4g}{3l}(x - 3l) = 0$ මගින් දෙනු ලබන බව පෙන්වන්න. $y = x - 3l$ ලෙස යෙදීමෙන් ඉහත චලිත සමීකරණය $\ddot{y} + \frac{4g}{3l}y = 0$ ලෙස ලියා දක්වන්න. මෙහි $0 \leq y \leq \frac{3l}{2}$ වේ. ඉහත සමීකරණයේ විසඳුම $y = A \cos \omega t + B \sin \omega t$ ලෙස උපකල්පනය කොට A, B, ω නියතවල අගයන් සොයන්න. එනමින් $y = \frac{3l}{2}$ විට අංශුවේ ප්‍රවේගය $\sqrt{2gl}$ බව පෙන්වන්න. තව දුරටත් $\frac{9l}{2} \leq x \leq kl$ සඳහා P හි චලිත සමීකරණය $\ddot{x} + \frac{2g}{3l}\left(x - \frac{3l}{2}\right) = 0$ බව පෙන්වා $k = \frac{1}{2}(4\sqrt{3} + 3)$ බව ද පෙන්වන්න. අංශුව ක්ෂණික නිශ්චලතාවයට පැවතීමට ගතකළ මුළු කාලය $\sqrt{\frac{3l}{2g}} \left(\frac{1}{\sqrt{2}} \sin^{-1} \sqrt{\frac{3}{5}} + \cos^{-1} \left(\frac{\sqrt{3}}{2} \right) \right)$ බව පෙන්වන්න.

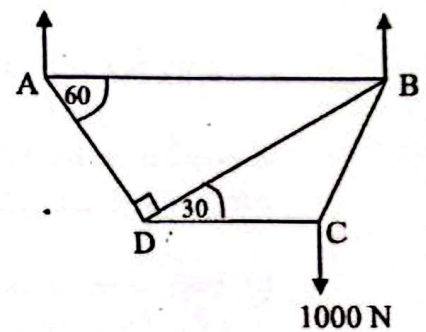
- 14 (a) O අවල ලක්ෂ්‍යය අනුබද්ධයෙන් P හා Q ලක්ෂ්‍යවල පිහිටුම් දෛශික පිළිවෙලින් $\underline{p}$ හා $\underline{q}$ වේ. PQ රේඛා ඛණ්ඩය මත R පිහිටා ඇත්තේ $PR : RQ = 2 : 1$ වන පරිදි ය. R ලක්ෂ්‍යයේ පිහිටුම් දෛශිකය $\frac{1}{3}\underline{p} + \frac{2}{3}\underline{q}$ බව පෙන්වන්න. S යනු මෙම තලය මත පිහිටා ඇති ලක්ෂ්‍යයක් වන අතර RS හා RQ එකිනෙකට ලම්භකය. $\overrightarrow{OS} = \underline{s} = \underline{p} + \underline{q}$ යැයි දී ඇත්නම් $\underline{p} \cdot \underline{q} = 2|\underline{p}|^2 - |\underline{q}|^2$ බව පෙන්වන්න. තවද $\underline{p} = 2\mathbf{i} + \mathbf{j}$ හා $\underline{q} = k\mathbf{i} + 2\mathbf{j}$ වේ නම්, $k > 0$ වේ නම්, k හි අගය සොයන්න.
- (b) පැත්තක දිග මීටර් a වූ සවිධි ඡඩාස්‍රයක වාමාවර්ථ අකට නම් කරන ලද ශීර්ෂ වන්නේ, L, Q, R, S, T හා U වේ. LQ, QR, RS, ST, UT හා UL පාද ඔස්සේ P, 2P, 6P, 4P, αP හා 5P බල

අක්ෂර පිළිවෙලින් දැක්වෙන දිශාවලට ක්‍රියා කරයි. බල පද්ධතියේ සම්ප්‍රයුක්තයේ ක්‍රියා රේඛාව L හරහා යයි නම්, α හි අගය සොයා සම්ප්‍රයුක්තයේ විශාලත්වය හා දිශාව සොයන්න. R හරහා LQ ට සමාන්තර බලයක් ද, S හරහා LT ට සමාන්තර බලයක් ද, අයුතෙන් යොදනුයේ පද්ධතිය යුග්මයකට උභයනය වන පරිදි නම්, යුග්මයේ පූර්ණයේ විශාලත්වය හා අභිදිශාව සොයන්න.

15. (a) එක එකක බර W වූ ද දිග a බැගින් ද වූ AB, AC දඬු දෙක A හිදී සුමටව සන්ධි කර A වලින් නිදහසේ ඵල්ලා ඇත. $\angle BAC = 2\alpha$ වන පරිදි සමමිතිකව තබා ඇත්තේ B හා AC මත පිහිටි D සබැඳෙන දිග b වූ ලුහු දණ්ඩක් මගින් BD හා AC ලම්භක නම්, $\tan \alpha = \frac{b}{a + \sqrt{a^2 - b^2}}$ බව

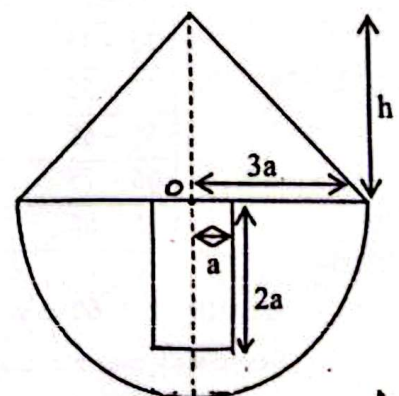
පෙන්වා ලුහු දණ්ඩේ ඇතිවන තෙරපුම $\frac{W a \sin \alpha}{2\sqrt{a^2 - b^2}}$ බව පෙන්වන්න.

- (b) රූපයේ දැක්වෙන රාමු සැකිල්ලේ AB හා CD දඬු කිරස්ය. AD = DC = BC වේ. A හා B හිදී රාමු සැකිල්ල ආධාරක මත තබා තිබෙන අතර C ලක්ෂ්‍යයන් 1000 N භාරයක් ඵල්ලා ඇත. A හා B හි සිරස් ප්‍රතික්‍රියා සොයන්න. ප්‍රත්‍යාබල සටහනක් ඇඳ දඬුවල ප්‍රත්‍යාවල සොයන්න.

16. අරය r වන ඝන අර්ධගෝලයක ගුරුත්ව කේන්ද්‍රය ගෝල කේන්ද්‍රයේ සිට සමමිතික අක්ෂය මත $\frac{3r}{8}$ දුරින් පිහිටන බව හා පතුලේ අරය r හා උස h වන ඒකාකාර ඝන වෘත්තාකාර කේතුවක ගුරුත්ව කේන්ද්‍රය ඉන්ද්‍රේ කේන්ද්‍රයේ සිට $\frac{h}{4}$ දුරින් පිහිටන බව පෙන්වන්න.

රූපයේ දැක්වෙන වස්තුව කේන්ද්‍රය O හා අරය 3a වූ ඒකාකාර සහ ඝනත්වය ρ වූ ඝන අර්ධ ගෝලයකින් හා පොදු ආධාරකයේ දී දෘඩ ලෙස සම්බන්ධ කරන ලද ආධාරකයේ අරය 3a හා උස h වන එම ඝනත්වයම සහිත ඒකාකාර ඝන වෘත්තාකාර කේතුවක් හා සමපාත වේ. මෙහි ඝන අර්ධ ගෝලයේ අරය a වූ උස 2a වූ සිලින්ඩරාකාර කොටසක් ඉවත් කර විසිතුරු සැරසිල්ලක් සඳහා අවශ්‍ය ඇටවුමක් නිමවා ඇත. O සිට මෙම ඇටවුමේ ස්කන්ධ කේන්ද්‍රයට ඇති දුර සොයන්න.

සංයුක්ත ඇටවුම ස්වකීය සමමිතික අක්ෂය සිරස් වන පරිදි අර්ධ ගෝලාකාර පෘෂ්ඨය රළු තිරස් බිමක තබා ඇත. මෙහි සමමිතික අක්ෂය සමග කුඩා කෝණයක් සාදන පරිදි මෙම සමතුලිත පිහිටීමෙන් යම්තම් විස්ථාපනය කරනු ලැබේ. සංයුක්ත ඇටවුම ඇඳ වැටීමේදී හා සමතුලිතව පිහිටීමේ දී a හා h අතර සබඳතාවය සොයන්න.

17. (a) පහත වගුවෙහි දුරකථන වර්ග 3 ක් මිලදී ගන්නා ප්‍රමාණය හා ඒවාට වගකීම් සහතිකය ලබාදුන් කාලයන් දක්වා ඇත.

	වගකීම් සහතිකය ලබාදුන් කාලය			
වර්ගය	මාස 12	මාස 24	මාස 36	එකතුව
X දුරකථනය	17	16	17	50
Y දුරකථනය	29	26	15	70
Z දුරකථනය	30	27	23	80
එකතුව	76	69	55	200

- X දුරකථනය තෝරා ගැනීමේ සිද්ධිය A වේ.
- මාස 24 ක වගකීමක් සහිත දුරකථනය තෝරා ගැනීමේ සිද්ධිය B වේ.
- Y දුරකථනයක් තෝරා ගැනීමේ සිද්ධිය C වේ.
- Z දුරකථනයක් තෝරා ගැනීමේ සිද්ධිය D වේ.

$P(B)$, $P(A \cap B)$, $P(A/B)$ හා $P(B' \cup C')$ හි අගයන් සොයන්න.

X දුරකථන වර්ගය මිලදී ගත් පුද්ගලයින් 26% ක් ඒ සඳහා ආවරණයක් ද මිලදී ගත්හ. Y හා Z දුරකථන මිලදී ගත් පුද්ගලයින්ගෙන් ද එලෙස ආවරණ මිලදී ගත් ප්‍රතිශත 60 % හා 25 % ක් වේ.

- අනුමාන ලෙස තෝරාගන්නා පාරිභෝගිකයකු දුරකථනය සඳහා ආවරණයක් මිලදී ගැනීමේ සම්භාවිතාව සොයන්න.
 - Z දුරකථනයක් මිලදී ගත් බව දන්නේ නම්, ඔහු ආවරණයක් මිලදී ගෙන නොගියේ සම්භාවිතාව සොයන්න.
- (b) එක්තරා ආයතනයක කම්කරුවන් හට ඔවුන් ආයතනය වෙත පැමිණීමේ දී ගතවන කාලය පිළිබඳව තොරතුරු පහත වගුවේ දැක්වේ.

කාලය (මිනිත්තු)	කම්කරුවන් ගණන
35 – 45	12
45 – 55	54
55 – 65	68
65 – 75	41
75 – 85	25

$xi = 10 yi + 60$ යන කේතනය භාවිතයෙන් මෙම සංඛ්‍යාත ව්‍යාප්තිය සඳහා මධ්‍යන්‍යය හා විචලතාවය ගණනය කරන්න.

මෙහි මාතෘකා ගණනය කර එනගින් කුට්ටිකයා සංගුණකය සොයන්න.

AL API

PAPERS GROUP